

# KUNSZENTMÁRTONI UJSÁG

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.

Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket fel veszi a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:  
DR. KOVÁCS JÓZSEF  
UGYVÉD.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth Lajos-utca 1193. szám  
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos-utca 297. szám  
Wolf Dezső könyvnyomdája.

## Piacunk olcsóbbá tetele.

Kunszentmárton, január 7.

Annyira szorít mindenkit a csizma, hogy egyszerre az egész vonalon felhangzik az általános piaci drágaság ellen való jogos panasz és keserűség. Az általános elkeseredésnek ez az érzése szüli, hogy a sajtó immár állandóan megnyitja hasábjait a drágaság fölött való elmélkedések számára, de bizonyos, hogy ezek a hírlapi cikkek nem foglalnak magukban egészséges ideát, miént lehetne az általános drágaságot megszüntetni?

Kétségtelen ugyanis az, hogy a piaci, ruházati és lakásdrágaságot európai ármozgalmak fokozzák fel és nem magyarországi keserve ez a fix javadalomból élőknek, hanem így van egész Európaszerte, hogy a háztartásokra ráfekszik a permanens nyomor és minden ablakon belesikedik a deficit. Amde akármilyen európai áramlat is ez, meg kell küzdeni vele, mert hiszen csak pillanatnyi segítség az állami tisztviselői karnak nyújtott drágasági pótlék; hiszen ez csak az áruzsora fojtogató polipkarjának nyújt újra alkalmat, hogy az áremelésben ismét megjavítsa a mostani rekordot.

A sivár helyzetben szinte kellemsen mutatkozik két komoly irányu törekvés. Egyik a fővárosi, mely a hatósági boltok felállításával akar az áruzsorának fejére lépni; a másik Serényi Béla gróf szándéka a konyhakertészet országos szervezésére vonatkozólag, különösen város éllemezési szempontból. Ebből a célból az elmúlt napokban az összes jobb nevű kertészek és magtermelők bevonásával értekezlet volt a földmívelésügyi minisztériumban, amely apróra megbeszélte, miként lehetne a nagy városok éllemezési piacait javítani és olcsóbbá tenni? Minden jel azt mutatja, hogy az értekezlet egészséges proppozíciói hamarosan életbe is lépnek. Ez pedig azt jelenti, hogy a nagy városok közelében bolgár rendszerű kertésztelepeket létesíttetnők, a magtermelés tekintetében se akarunk a külföldre szorítkozni, hanem a magkereskedés bevonásával a termelők értékesítő részvénytársaságot szerveznek s már eleve ajánlják a kormány figyelmébe, hogy a konyhakerti magvak külföldi behozatalát a vámtárgyalásoknál nehezsítsék meg, illetve a magyar magvakat hatékonyabb védelemben részesítsék.

Amit Nagykőrös a saláta és ugorka, Ujvidék a zöldpaszuly nagyobb kivitelével felmutat, azok olyan ékes és hívó példák arra, hogy ne csak a belső területeken, hanem a lehető legintenzívebben a külső határon nagyban egyes a vidéknek alkalmas konyhakerti növény termelését kezdjük el. Hihetetlen az a nagy gazdasági fellendülés, amit Kecskemét, Nagykőrös, Makó, Szeged, Ujvidék mutat az előtt, aki ezt helyben nem tanulmányozta. Hogy egy-egy konyhakerti növény termelése és kereskedelmi értékesítése milyen változást és virágzást képes előidézni. Nemcsak maga a termelő érzi meg ezt a kedvező fordulatot, hanem a munkás, akinek keresete felszökik, a kereskedő és iparos, akiknél a nagyobb keresetű emberek vásárolnak, rendelnek és fizetnek.

Az intenzív konyhakertészet pedig egy-egy város éllemezését lényegesen olcsóbbá teszi. Az ember elálmélkodva nézi, hogy a bolgár kertész, különösen ahol konkurenciája is van, mily ócsón adja konyhakerti termelvényeit. Pedig a föld bérleti árát négyszeresre szökteti és maga is meglépesedve vonul haza télre szeretett hazájába, Bulgáriába. Az ő példájukat követni, nagy, modern konyhakertészeteket felállítani, sürgős szükség, különösen a városok közelében. Ezt a városoknak még áldozattal

## Kunszentmárton alapítása.

Verses elbeszélés tíz énekben.

Hiteles feljegyzés nyomán írta: Kiss Jenő.

35. »Jó napot kívánok! Engedelmet kérünk, Hogy tisztartó urhoz váratlan betértünk, Talán csak reánk nem nehezelt meg érte? Nagy János tisztartót, ily' szavakkal kérte.
36. «Jó napot! — válaszolt. — Mi járatban vannak? Hogy ide vetődtek, mi az oka annak? Messziről jöttek tán', hogy fáradt mindnyájuk? Különbön mondják meg, mi a mondókájuk?»
37. «Hogy mi hozott ide s mi járatba vagyunk? — Felelt Radits István — Hej! nagy a mi bajunk...! De nem sopánkodom, nem az most a dolgom, Hanem jövetelünk okát im megmondom:»
38. «A Jenő-pusztáról jöttünk Alattyánra, Magunkat még ezen utra is elszánva. Onnan egy jó ember utasított ide, El is jöttünk aztán szaporán, sebtibe.»
39. «Meg szeretnék szállni azon pusztát, mivel Apáti már meg van tömve nép ezrivel, Ugy, hogy ott megállni nekünk már nem lehet, Bárhogy' is akarnánk, arra ott nincs eset...!»
40. «Azt óhajtanánk hát, engedné meg nekünk, Hogy azt megszállhatnánk, ott még megélhetünk. Biztosítjuk róla, nem lesz reánk semmi Panasz, miért meg kell nehezeltetni.»

Hatodik költemény.

41. «Műveljük a földet... nevelünk jószágot... Benépesítjük a Jenő-pusztaságot. — Fáradunk napestig, dolgozunk serényen...! Engedje át nekünk tisztartó ur kérem!»

42. «No jól van, nem bánom — felelt a tisztartó — Nem volt hallgatása unott s hosszantartó, Nem bánom a pusztát, ha megszállják kendtek, Ha a pusztulástól csak úgy lesznek mentek.»

43. «Ugy is az uraság rég meghagyta nekem, És jó egyezséggel meg is engedhetem, Hogyha valamely jó keresztény emberek Megkivánnák szállni, én is azon legyek.»

44. «Legalább nem lenne ezután lakatlan, Jó, hogy kelmetekre én is ráakadtam, De, hogy megszállhassák csakugyan, e végett Közös akarattal kössünk egyezséget.»

45. «Ha beleegyeznek én azt úgy akarom, Amint azt meghagyta a felsőbb hatalom.» És, hogy világosan megértsenek, szépen Mindent elmondok a következőképen:»

46. «Minden párókörtől — bármennyi is legyen — Nem sokat, egy tallért, fizessenek nekem. Egy tehéntől pedig — az sem lesz sok éppen — Két-két itce vaját adjanak majd nekem.»

47. «Ami pedig most a juhokat illeti... — Hát «egynapi» juh ezt jól megfizetheti — Küldjenek be vaját... úgy három itcével, Ugy is annyi lesz majd, hogy echo sem fér el!»

48. «És ezeken kívül — hisz' ez még mind [semmi — Lesz még elegendő kelméteknek enni...! Hozzanak tizenkét szekér szénát be még, Hiszen az terem a réten, hej! elég...!»

49. «És végül sóshallal — üsse-part! nem bánom! Három-akós hordót töltsenek meg nyáron. Nekem meg tizenkét friss «pozarat» élve Hozzanak. — Ez lesz az egyezségünk vége.»

50. E sok szolgáltatást, bár több volt mint várták, Nemcsak elfogadták, de meg is ajánlták Csupán azért, mivel nem tudtak mást tenni, S lakóhely nélkül nem vágytak hazamenni.

51. Így megkötötték a régvárt egyezséget, Amelynek kölcsönös megtartása végett, Radits István uram áldomást hozott, Nem sajnálva most már ezt az áldozatot.

52. Egy itce pálinkát, — mint magyar szokása, Megitták, hogy legyen nyomban áldomása. Eltették is egymást, azt kívánva ajkuk, Hogy: az Ég áldása legyen eztán rajtuk...!

VI.

1. Amíg az áldomás kézzől-kézre jára, És ott iddögáltak szokásként s módjára, Beszélgettek folyton, sok minden előjött, Meghányták-vetették a multat s elődöt.

2. S míg a vándortársak ott benn beszélgettek, (Közben talán, lehet, nagyot is nevettek.) Radits Istvánnak csak az volt gondolatja, Hogy ő a do'gukat már tovább folytassa.

is lehetővé kell tenni. De áldozatról egyelőre szó sincs, mert hiszen az állam segítségével járul az efféle telepek létesítői gyámolítására; egygyel több ok, hogy községi elöljáróságunk, ha csak a kezdeményezés bátoratlanságának vádját nem akarja a fejére zudítani, elhatározó lépést kell tennie abban az irányban, hogy ilyen bolgárrendszerű telep községünkben is létesüljön.

## Védjük a madarakat.

Tekintetek az égi madarakra; mert azok nem vetnek, nem aratnak, sem a csűrbe nem takarnak, mindazonáltal a ti mennyei Atyátok eltartja azokat. Máté Ev. 6. 26.

A föld kérgét hólepel takarja, a fáknak legapróbb ágacskáit belepíti a zuzmára és amint pusztai lakásomból kitekintek, vagy a tanyákra szomszédolni megyek; az utakon varjakat, pipiskéket; a tanyákban pedig veréb- és más ittmaradt marcsoportokat látok.

S kérdelem, ugyan miért járnak a télire itt maradt madarak tanyáról-tanyára és az utakon?

Nem másért, mint az élelemért!

Hogy azonban a nagy hideg és a föld téli takarója miatt csak kevés madár pusztulhasson, azért siessünk megvédésükre, mert a madárnak és az embernek a java azt követeli, hogy a madarakat védelmezzük.

De hogyan lehetünk a madaraknak védelmezői?

Röviden leírom, bár a jó magyar ember szíve és írgalma ugyanis kitalálja annak módját.

A ház végében, a szérűskertben, ahol valami csöndesebb hely van, melyre nem jár a majorság, sem az örökké éhes, falánk malac, ott néha fel kell vágni egy-egy érett tőköt, hogy a cinege hozzáférhessen a magjához, mert azt mondja a példabeszéd:

«Örül a cinege a tőkmagnak.»

Egy kis oszu — rostaalja — mindég akad, hát azt is ki kell szórni, megpótolva egy pár marék törekkkel a szénapadláról, amelyben sok a fűmag, szegény sármánynak, pipiskének

jó eledele. A jó gazdasszony könyörület szíve juttathat egy kis kölest, néhanapján egy kis kendermagot is. Aki pedig gyönyörködni akar a kis madarak vendégségében, örömeiben, az a kert alkalmas helyén vastagabb végével leszurja, leássa a fennálló, vékonyabb végén hegyesre faragott póznát és reányársal magjával fölfelé egy néhány napraforgót — tányericát.

Hogy terem aztán ott a természetnek minden magot is evő madara! Hogy kopácsolja ki és hántorgatja a kövér magot!

Amikor pedig a tányéricsa üres, akkor a jó gazda leönti olvasztott faggyúval és behintí jól benyomkodja kendermaggal. A pózna csucsán csóva vagy szalma legyen, hogy gonosz időben védje a kis madarak asztalát. Az alsó részen tövis legyen, hogy a macska ne tehessen kárt. Ha elfogyott a napraforgó, közepén átfurt deszkát tegyetek helyébe és arra szórjátok a madaraknak szánt eledelt.

Védelmezzük továbbá a madarakat úgy, hogy sem az apró gyermekesereg, sem a serdülő ifjak csapdával, törrel és lépvesszővel ne madarászanak. A fészkek feldulást úgy a kis gyermekek, valamint a serdülő ifjak előtt, mint gonoszított tüntessük fel. A fészkekben ülő anyamadarat hasonlítsuk a kis gyermekek anyjához, ki is apró csemetéit gondozza és ápolja. A fészket hasonlítsuk a szülői házhoz, a kicsiny madarakat pedig a gyámoltalan kis gyermekekhez. Végül láttassuk be, hogy a madárnak az élethez és szabadsághoz épen úgy joga van, mint az embernek.

Ha pedig kedves olvasóm igaz szabadságot akarsz szemlélni, úgy vizsgálód s nézd a madár életét, amelyben ott az igaz szabadság.

Aki azonban a madarat valóban és igazán meg akarja szeretni, az előbb tanulja megismerni, szavukat megérteni és megismerve s megértve őket; úgy a erdőt-mezőt és közhasznót, közgazdaságot védjük meg.

Ica.

### Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 kor.  
Félévre . . . . . 4 kor.  
Negyedévre . . . . . 2 kor.

Á kiadóhivatal.

## Hirek.

Kunszentmárton, január 7.

— **Megsemmisített választás.** Kunszentmárton község 1911 október hó 17-én Papp Antalt egyhangulag tanácsossá választotta meg. Ezen választás ellen Kuna András és társai felebbezést adtak be, mert szerintök a választás nem volt szabályszerű, minthogy a főszolgabíró 9 óra helyett 12 órakor tartotta meg a választást. A vármegye törvényhatósági bizottsága december 20-iki közgyűlésén helytadott a felebbezésnek és a választást megsemmisítette. Új választás lesz tehát Kunszentmártonban. Mi hisszük, hogy a közönség újra Papp Antalt fogja megválasztani, ki eddigi működésével beigazolta azt, hogy pontos, jó hivatalnok és rátermett hivatalára. A kolera járvány idején éjjelnappal talpon volt és kevés ember dolgozott annyit, mint ő. A választás még e hóban meg lesz tartva.

— **Társulatok egyesítése.** Köztudomású, hogy a Tisza-köröszugi, a Szolnok — Csongrád—tiszabalparti és Tóköze—istvánházi ármentesítő társulatok között tárgyalások folynak a három társulat egyesítése céljából. Ez az oka annak is, hogy a Tisza—köröszugi társulatnál megüresedett igazgató-főmérnöki állásra hirdett pályázatot illetőleg a földművelésügyi miniszter olyan leiratot intézett a társulathoz, hogy az igazgatói állás betöltését hagyja függőben az egyesítési tárgyalások befejezéseig.

— **Megnyílnak az iskolák.** A kolera járvány miatt a hatóság Kunszentmártonban az összes iskolákat bezáratta. Mint-hogy a járvány megszűnt, folyó hó 8-án, hétfőn az összes iskolák megnyílnak és megkezdődnek az előadások.

— **Statisztika.** Az elmúlt évben Kunszentmártonban született 399; házasságot kötött 123; elhalt 310 egyén. Az 1911-iki szaporodás tehát 89.

— **A Polgári Olvasóegylet** évi rendes közgyűlését f. 1912 január 7-ikén, a mai napon délelőtt 10 órakor tartja saját helyiségében.

3. Nem akart pihenni elég volt már neki,  
Lángoló honvágya egyre sietteti. . . !  
Kiment a szobából, sürgette a dolgot,  
És a tisztartóhoz ilyenképen szóllott:

4. «Kedves Tisztartó ur! Ne vegye rossz néven,  
Tovább nem várhatunk s így hát arra kérem,  
Foglaljuk írásba már az egyezséget,  
Melyben megegyeztünk a megszállás végett.»

5. «Hivassa elő a notárius urat,  
Mert bennünk csak úgy lesz erős az a tudat,  
Hogy a Jenő-pusztát megszállhatjuk. Végre  
Térjünk ismételten rá az egyezségre.»

6. Azután visszament újra a szobába,  
Elmerülve mélyen nagy gondolatába,  
Mert azon töprengett, hogy miként is volna  
Jobb az a szerződés, az volt az ő gondja.

7. S míg a notárius megérkezett ide,  
Mindent elrendezett, megfontolt rendibe,  
És hű társaival azon vágytól égett,  
Hogy megírják ott az örök-egyezséget.

8. Jött a notárius az írásra készen,  
Mit a tisztartónál készítendő léssen,  
Mikor megérkezett, ült az asztal mellé,  
Sercegő ludtollát füléhez peckelé.

9. Tudományos képpel ült az asztal mellett,  
Hozott egy nagy könyvet, pedig nem is kellett.  
Ugy várt egy darabig, míg nyíllott az ajtó,  
Amelyen belépett a nemes tisztartó.

10. Aztán Radits István, mivel együtt voltak,  
S minthogy a beszédek már sehol sem folytak,  
Felállott szavára, siri, néma csend lett,  
Érthetőn, magyarul, beszélni így kezdett:

11. «Itt már az ideje, hogy elérjük célunk,  
Hisz' a bolyongásba mindnyájunk beléunt,  
Azért azt óhajtom, kössük a szerződést,  
Tegyünk félre végre, várást, tépelődést!»

12. S tudatában lévén «biró—mivoltának»  
A notáriushoz, mintha honn' volnának,  
Odaszólt keményen: «Vedd elő papírod,  
S jelen szerződésünk' e szavakkal írod:

13. «Azon egyezségünk', melyet most kötöttünk,  
Pontról-pontra szépen megbeszélve köztünk,  
Akarjuk, hogy mindig megmásíthatatlan,  
Fennálljon örökre, ugyane szavakban.»

14. «Mert ez a szerződés nemcsak mireánk szól,  
Igy szálland ez majdan fiura-apáról. . . !  
Egyszóval örökös lesz, amíg csak leszünk,  
Míg unokáinkban végkép' ki nem veszünk!»

15. «Mit? . . . ! —szólt a tisztartó— Nem vagyok  
[oly dőre!  
Nem adom tovább csak: három esztendőre. . . !  
Azt gondolták talán, hogy-örökre adom. . . ?  
Nem bánhatok vele, oly' nagyon szabadon!»

16. «Három esztendő az unos-untig elég. . . !  
Annak elteltével megszerezhetik meg,  
No de száz szónak is csak egy vége vagyon  
Három esztendőnél tovább én nem adom!»

17. «No, ha nem adja — szólt Radits István újra—  
A nagy dühösségtől arcban kipirulva,  
Nem kérleljük tovább tartsa meg magának,  
Legyen ura göggel kimondott szavának!»

18. «Mit is könyörögnénk szólt Kiss Balázs közbe,  
Gyerünk tovább, hogyha nem férhetünk össze!  
Majd csak lesz valahol még pusztá számunkra,  
Ne ijedjünk meg, hogy a menés nagy munka!»

19. «Ugy van! Gyenes Albert kiáltott a munkáról  
Azt hitte maga is mérgeben már szédül  
Ne is kunyeráljunk, ha nem adja, tartsa!  
Csak nem kelünk vele' szóvitába, harcba?!»

20. «És ne tétovázzunk, hagyjuk itt e házat,  
Ilyen szerződés már még is csak gyalázat. . . !  
El ne fogadjuk azt most már semmiáron,  
Csak nem lesz nyakunkon ismételten járom!»

21. Bántotta lelküket, hogy hiába jöttek,  
Semmi lett a terv is, melyet ottan szöttek.  
Jól sejtették már azt néhányan előre,  
S gyanították nem lesz semmi sem belőle.

22. Nem volt mást tenniök: készülni az utra,  
Hogy haza menjenek otthon mit se tudva.  
Nem is késlekedtek hát a tisztartónál,  
Elég volt az addig. . . , sőt több volt a soknál.

23. Méla csendességben indultak el haza.  
Csak a szívük beszélt, szólt hangos panasza!  
Fájt, hogy sok nagy utjuk őket összetörte,  
S ime még sem lett meg óhajtott gyümölcsce.

— **Szilveszter-estély a kaszinóban.** A kunszentmártoni kaszinó minden év utolsó napján tea-estélyt szokott rendezni, hogy a tagokkal együtt kedélyes társaságban parentálják el az ó-évet és utánna azonnal a belépő újévre minden jót kívánjanak egymásnak. Ez az estély minden évben többé-kevésbé jól sikerült. Ott volt az intelligencia teljes számban. Most is úgy vártuk, hogy a szokásos kaszinó-estély jól fog sikerülni, úgy hallottuk jobbról is, balról is, hogy mindenki ott lesz a jónak ígérkező mulatságon, de nem így történt. Mojd sóbálványnyá változtam, amikor 11 órakor beállítva a kaszinó fényesen világított termébe, mindössze 2 családot találtam, akik velem együtt csodálkoztak a multság illetően sikeréről. Összesen 15-en voltunk a kaszinóban, a kicsi, de jókedvű társaság nem törődve a nagy számban otthon maradtakkal, akik részben elvből, részben mások befolyása, részben pedig vendégség miatt nem jöttek el, hanem kitünő hangulatban jó kedvvel egész az új-év reggel 5 órájáig együtt voltak. (K. D.)

— **A Kereskedelmi Egylet** rendes évi közgyűlését január 14-én, vasárnap délután 3 órakor tartja.

— **Műkedvelő előadás.** Az iparos ifjak önképzőköré 1912 január 1-én a Körös Szálló nagytermében fényesen sikerült műkedvelő előadást rendezett. Színre került Lukácsy Sándornak „A vereshaju” című népszínműve. Elismeréssel kell adóznunk az összes szereplőknek, kik mikdannyian ügyes alakításokkal és szerep tudásaikkal szépen megfeleltek szerepeiknek. Ki kell emelnünk Sárossy Nándort, aki művészi játékával és nagy komikai érzékével nagyon gyakran hangos nevetésre készítette a nagy számmal jelenlévő publikumot. Kiss Mariska kedves hangjával és jó játékkal tűnt ki. Az előadás után tánc volt; annyi pár táncolt a ropogós csárdást és sima boszont, hogy kunszentmártoni mulatságban még ilyet nem lehetett látni. A szép multság rendezésében a főérdem Márkus Gyula elnököt és Gulyás Mihály alelnököt illeti, akik, mint az önképzőkör elnökei, nagy buzgalommal fáradoztak a multság jó sikerén.

— **Szabók bálja.** A kunszentmártoni szabóiparosok (mesterek és segédek) elhatározták, hogy a nagy farsangon bálát rendeznek. A multság napját január 21-ikére, szombatra határozták. A bál diszelnökéül Fazekas András főjegyzőt, iparhatósági biztost nyerték meg. A meghívókat a jövő héten fogják kibocsájtani.

— **Lefőzés.** Új nyakláncot kapott a Rozika, még pedig medállal. Azonnal elment persze a szomszédokhoz mutogatni. Az egyik szomszédban azonban sehogysem akarták észrevenni az új nyakláncát. Rozika azonban feltalálja magát, odaszól a két éves kis Janikának.

— Gyere ide lelkem, nézd neked adom ezt a szép nyakláncot.

Janika megnézi a láncot, megtapogatja, aztán ellöki és kiböki:

— Nem kell nekem, hisz ilyen van a mi Bustyi kutyánknak is.

— **Az elveszett pénz.** Még november hóban történt Csépnán, hogy M. J. és G. I. asztalosok ott dolgoztak Treznnyák István és neje Mahr Mária házában. Közben az asszony nem találta meg a kendőbe kötött és elrejtve tartott 1010 korona készpénzét. Lármát csapott csendőröket hivatott és úgy adta elő nekik, hogy az asztalosok ellopták a pénzt. A csendőrök kutatni kezdtek és megtalálták a pénzt az asszony szekrényében. Az asztalosok rágalmozásért feljelentették a házaspárt. Január 4-én tárgyalta ezt az ügyet a kir. járásbíró. A felek kiegyeztek és helyre lett hozva az asztalosok becsülete.

— **Lépfene.** Mint értesülünk, Szelevény községben a lépfene betegség megszűnt.

— **A csépai vásár,** melyet a kunszentmártoni kolerajárvány miatt decemberben nem lehetett megtartani, január hó 21-én lesz megtartva.

— **Eladta a bőrét.** Híres ember volt valamikor Nagy Lukács hódmezővásárhelyi parasztagy, akinek termete meghaladta a két métert. Volt idő, amikor cirkuszokban is mutogatta magát és akkor történt vele, hogy valamelyik külföldi muzeumnak eladta a bőrt nyolcszáz koronáért olyan feltétellel, hogy a muzeumnak jogában van halála után bőrt lenyuztatni és kitömetni, de viszont kötelességei hogy husát és csontjait a vásárhelyi temetőben böcsülettel elföldeltesse. Nagy Lukácsot az őszszel nyolcvan éves korában olyan betegség érte utól, amely miatt operálni kellett volna. Feltámadt azonban benne a becsületérzés és nem adta meg engedelmét a műtéthez azzal a megokolással, hogy eladta a bőrét, már az árát is régen beitta, nincsen tehát jogában, hogy átlukasztott bőrt hagyjon örökségül a külföldi muzeumnak. Ámde az elmaradt operáció súlyos következményekkel járt, mert az életébe került a híres Nagy Lukácsnak. — Szerdán halt meg Hódmezővásárhelyen és halálos ágyán könyek között kérte atyjafiait, hogy váltsák meg a rettenetes kötelezettség teljesítésétől, mert most halála óráján borzad attól a gondolattól, hogy megnyuzzák. Ilyenformán a szerencsétlen örökösökre az a nem mindennapi helyzet következett be, hogy nemcsak nem örökölnek a megboldogult rokon után, hanem még rá kell fizetniük a bőrére nyolcszáz koronát.

Zweifel tanár, a lipesei kir. nőgyógyászati klinikának igazgatója a következőképpen ítélt: — A természetes **Ferencz József**-keserűviz hatásával minden tekintetben meg vagyok elégedve. Aránylag kicsiny adag, körülbelül fél borospohárnyi Ferencz József-víz rövid idő alatt fájdalom nélkül hasajtólag hat és a súlyos eldugulás legtöbb esetében is egész borospohárnyi meg fog felelni. — Kapható gyógytárakban és fűszerkereskedésekben. A Szétküldési-Igazgatóság Budapesten.

— **Birtokváltások.** A kunszentmártoni kir. járásbírószék telekkönyvi osztályánál az elmúlt héten a következő birtokváltások jegyeztettek be: N. Kiss Ferenc és neje megvette Talmácsi Márton földjét 5549 koronáért. B. Nagy Sándor megvette N. Kiss Ferenc és neje földjét 3546 koronáért.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1911. december 31-től, 1912. január 7-ig **Születtek:** Szabó Mária, Csomán Rozália, Kovács Szilveszter, Hegedűs Ida Jolán. — **Házasságot kötöttek:** Vigh János és Kerekes Anna. — **Halálozás nem volt.**



Lapunkhoz a

## Képes Világlapot

mellékeljük állandó szépirodalmi mellékletül. Tesszük ezen újabb áldozatot előfizetőink és lapunk barátjai érdekében abban a reményben, hogy lapunkat, a mely teljes odaadással a köz javát szolgálja, fokozottabb támogatásban részesítse.

Lapunk, mint eddig, a jövőben is bő és tartalmas tudósításokat közöl minden közérdekű dolgokról. — A Képes Világlapot pedig teljesen díjtalanul adjuk lapunk minden előfizetőjének.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

## A közönség köréből.

(E rovatban közöltékért a felelősség a beküldőt terheli.)

### A hivatalos tulbugzóság.

Kérem a tek. Szerkesztő urat alábbi soraimnak b. lapjában helyt adni sziveskedjék.

A napokban feleségem és beteg gyermek megérkezését vártam az állomásnál. A vonat beérkezésekor egyetlen hordár sem volt látható a Perronon, így feleségem maga volt kénytelen podgyászai és csecsemőnk szerencsés leszállításával a küzdelmet felvenni. Ezt látva, kiesttem a Perronról őket a vonat lépcsőjéről segíteni. Már künn az állomásból, kocsinkon elhelyezkedve, indulásban voltunk, a midőn — az állomásfőnök megbízásából — egy vasuti baktér rendőr kíséretében «halt»-ot kiáltva, a kocsit az indulástól visszatartotta és engem erőlyes hangon a főnökség «magas színe elé», az irodába akart vezényelni.

Erőlyes tiltakozásomra mégis leráztam magamról a két baktér, — így a főnök urunknak ez idő szerint lekellett mondania hatalma produkálásáról. Mint utólag értesültem, a rendőr megdorgálásban is részesült, amiért a brutális parancsot nem teljesítette, mert ugymond «ő főnöksége»: „megvasallattam volna”. Ily kifejezést csak «hatalmi túltengésnek» örültségi rohamában használhatt, tehát a «megvasallatás» reá sokkal hasznosabb lehetett volna.

A nagyközönség ítéletére bízom az ily eljárást, amikor egy ő általa is jól ismert helybeli adófizető kereskedővel szemben ily tapintatlanul akarja gögös idegességét érvényre juttatni, (hiszen feljelentése bármikor megtalálható).

Köztudomásu, hogy a feljelentések garmadával érkeznek ellene az aradi üzletvezetőséghez és jaj bárkinek, kit a «sors vaskeze» valamely ügyben az állomáshoz visz. Áru kiváltás vagy feladásnál a fél türelme a végletekig kimerül.

Udvariasságának nevelése végett pedig bátran órákat vehetne collegájától — közbeesülésben álló postamesterünktől.

A Szerkesztő urnak tisztelő hive

Kunszentmárton, 1912 január 6.

Egy kereskedő.



MILLIÓK

használgák

## Köhögés

rekedtség, hurut, elnyálkásodás és és szamárköhögés ellen a

KAISER-féle

## Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

6050 köszönő- és hálalevél magánosoktól és orvosoktól.

A legkülönlegesebb, legízletesebb bonbonok.

Csomagonként 20 és 40 fillér. Dobozonként 60 fillérért kapható:

Lukács Andor  
gyógyszertárában, piactér.

## KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **Réthy-féle pemetefü-cukorkáknál!**

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a **RÉTHY** név.

**1 doboz 60 fillér. Mindenütt kapható.**

### Uj cipész üzlet.

Alulírott tisztelettel értesitem Kunszentmárton nagyérdemű közönségét, hogy helyben, **Weisz Ignác Mátyás-király-utcai házában** (polgári iskola mellett) egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

### cipész üzletet

létesítettem. Amidőn erről a mélyen tisztelt közönséget értesitem, — **kifogástalan, tartós, jó és olcsó** cipőim előállításáról kezeskedem.

Kérem a n. é. közönség szives támogatását.

Tisztelettel  
**Szanda Antal**  
cipész.

Egy keveset használt

## 4 lóerős járgány eladó

Enyedi Károlynál Tiszakürtön.

### A tiszazugi közönség figyelmébe!

MÉSZÁROS PÁL csépai vendéglős értesíti a közönséget, hogy **vendéglőjét** áthelyezte **a Kárpáti-féle házba**, hol **szép vendéglőhelyiség, jó ételek és italok, vendégszobák**, állanak az utazó közönség rendelkezésére. Nagy **istálló** is van.



Izléses csokrokat, koszorukat, valamint kert alakítások, tervezéseket és építéseket a legolcsóbb árak mellett készít

## Mezey Antal

mű-, kereskedelmi és tájkertészete  
**SZENTES,**  
IV., Sáfrány Mihály-utca 63. szám.

Jókarban lévő, sárhányós

## féderes cséza-kocsit

keres megvételre

**Enyedi Károly,**  
Tiszakürt.

## Pénz.

Felhívjuk a földbirtokos urak szives figyelmét

### 4 és 4 1/2 százalékos

alapkamatu törlesztéses kölcsönre, mi földbirtokra igen kedvező feltétellekkel és fizetési módokkal lesz engedélyezve, **régebbi drágább kamatu** kölcsönöket átcsereljük, conventálunk bélyegmentesen törlesztéses kölcsönre.

Felvilágosítást díjmentesen adunk.

## Trencsényi és Heller

központi jelzálogbank és váltóüzlet,  
**SZOLNOK,** közvetlen a személypályaudvar közelében.

### S. Tóth Antal

korcsmárosnak 2 boglya gypszenája a felső lógerban eladó.

## Üzlet kiadás.

Kiss Imrénnek a Körösparton 20 év óta fennálló jóforgalmu

## vegyes üzlete,

amely trafik engedély és korlátozt italmérséssel van egybekötve, egészsége helyre hozatala végett a házzal együtt **haszonbérbe kiadó**, esetleg **örökáron szabadkézből eladó.**

Ugyancsak ott egy külön álló

### üzlethelyiség,

amely már volt borbély-, hentes- és szabóüzlet, ugyancsak ilyenmü üzletnek, akár csak az üzlethelyiség, esetleg egy szobás lakással mostantól kezdve **haszonbérbe adandó.**

Értekezni lehet mind két esetben a kiadó üzlethelyiségnél **Kiss Imre** üzlettulajdonossal Kunszentmártonban.

## Szőlőtulajdonosok figyelmébe.

Nagys. Mathiász János urtól szerzett világhírű ujdonságok, (keresztezések) melyekkel meghódította az egész Európát, melyek hivatva vannak a szőlőkultúrát újjíteremteni. Személyes tapasztalataim után a legkiválóbbakat szeretem be, melyek a következők. Az ujdonságok híres magyar neveket örökítenek meg.

Mathiász János diadala	Vörösmarty Mihály	Golden Chenpion
Mathiász Jánosné	Battyányi Lajos	Math. magonera
Mathiász Mariska	Gulner Gyula	Doktor Robert Hogg.
József főherceg	Molnár István	Muscat Alexander
Erzsébet királyné	Tallán Béla	Muscat Candia
Zrinyi Ilona	Angyal Dezső	Muscat Rosea
Mátyás király	Bortermelők kincse	Muscat Noir
Petőfi Sándor	Borfajok újalkotója	Ezredéves Magyarország
Bem tábornok	Kecskemét gyöngye	emléke
Széchenyi István gróf	Kecskemét kincse	Óriási fehér
Munkácsy József	Kecskemét virága	Genuai zamatos
Szautter Gusztáv		Dobrelábé
		Tokaj Augevine

Ezen ujdonságok beszerzési ára szálanként 4—5 korona volt.

**Nálam 2 koronáért kaphatók.**

Csaba gyöngye,  
mely az eddig ismert legkorábbi Chasselas fajokat is megelőzi érés tekintetében 4 héttel.

Kossuth Lajos,  
1—1 töke 8—10 klg. rendkívüli finom szőlőt bír teremni

Szálanként 50 fillér.

## Kaphatók Ifj. Tatár Imre Tiszakürti

Kisasszonyhegyi szőlőtelepén

Fajazonosságáért felelősséget vállalok. A vesszők minden betegségtől mentesek.

## CSÉPLŐKÉSZLETEK.

A legújabb rendszerű **benzin, nyersolaj- és gőzüzemű cséplőkészletek, malomberendezések és alkarészek**, mindennemű **mezőgazdasági gépeket** szállítunk, azoknak kifogástalan üzeméért a legmesszebb menő felelősséget elvállaljuk.

**Malmok** átalakítását, szak- **hengerek** rovátkolását elvállaljuk, ugyszintén mindennemű **gazdasági gépek** gyors és megbízható javítását, **gőzkazán falrepedés és egyéb bármily öntött és kovácsolt tárgyak autogén-forrasztását.** Csereüzleteket előnyös feltételek mellett kötünk. **Olcsó árak és kedvező fizetési feltételek mellett.** Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk

Egyben felhívjuk a földbirtokos urak figyelmét az általunk készített tizedes és százados mérlegekre, ugyszintén elvállaljuk bármilyen mérlegek javítását és újra hitelesítését.

## Trencsényi és Heller

**SZOLNOK,**

malomépítéset, gazdasági gép és mérleggyár.